

Stanowisko

**Prezesów Lokalnych Grup Działania Województwa Mazowieckiego
w sprawie zastosowania narzędzi RLKS w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa
Mazowieckiego na lata 2014 - 2020, podjęte podczas spotkania w Jachrance 30.08.2013 r.**

Komisja Europejska, w dokumentach określających programowanie na lata 2014 - 2020, zwróciła szczególną uwagę na rolę rozwoju lokalnego w polityce regionalnej. Za szczególnie ważny uznała instrument, jakim jest Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS). Instrument ten opisany został w art. 28-31 projektu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Funduszu Spójności (FS), Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFROW), oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR), objętych zakresem Wspólnych Ram Strategicznych (WRS). Nie bez znaczenia dla Polski pozostaje, że dla osi wdrażanej z zastosowaniem RLKS następuje obligatoryjne powiększenie o 10%, zgodnie z art. 110 Wspólnych Ram Strategicznych, maksymalnej stopy współfinansowania ze środków Unii Europejskiej – czyli zwiększenie środków zewnętrznych a zmniejszenie finansowania krajowego. Jest to szczególnie istotne w obecnej sytuacji finansowej polskich samorządów.

Celem zastosowania instrumentu RLKS jest przede wszystkim, zgodnie z dokumentami legislacji UE, budowanie kapitału społecznego poprzez aktywizację mieszkańców, przyczynianie się do powstawania nowych miejsc pracy, a także polepszanie zarządzania lokalnymi zasobami dzięki włączaniu mieszkańców, partnerów społecznych i przedsiębiorców w system zarządzania rozwojem obszaru.

W naszej ocenie to właśnie RLKS może się decydująco przyczynić do wzrostu tak bardzo niskiego poziomu kapitału społecznego na Mazowszu, szczególnie na obszarach wiejskich, a tym samym do rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Zwiększy także środki unijne na rozwój naszego regionu.

W projekcie RPO Województwa Mazowieckiego na lata 2014 - 2020, w rozdziale „Ekonomia Społeczna na Mazowszu” czytamy „**Najczęściej wymienianymi problemami we współpracy z organizacjami pozarządowymi są: mała liczba organizacji na terenie gminy/powiatu, brak odpowiednio przygotowanych kadr...**” „**Konieczne jest zwiększenie aktywności obywatelskiej ze szczególnym uwzględnieniem obszarów peryferyjnych...**”

Jednakże, projekt nie zakłada wsparcia funduszami EFS ani EFRR celem lepszego wykorzystania już istniejących, 35 Lokalnych Grup Działania na Mazowszu, ani też tworzenia nowych Grup, obejmujących obszary miejskie, mimo że podejście Leader uzyskało „wysoki stopień akceptacji na terenie całej Unii Europejskiej”. Komitet Regionów UE, w którym mamy swojego przedstawiciela w osobie Pana Marszałka, jednoznacznie zadeklarował włączenie funduszy WRS do RLKS.

Szanowny Panie Marszałku!

Budowanie kapitału społecznego jest niezbędne dla budowy społeczeństwa obywatelskiego, od czego będzie zależał rozwój społeczno-gospodarczy kraju, województwa mazowieckiego, jak i lokalnych społeczności. Powszechnie wiadomo, że poziom kapitału społecznego w Polsce należy do najniższych wśród krajów Unii Europejskiej. Powyższe wskazuje na to, jak bardzo istotnym jest wspieranie jego rozwoju w naszym kraju. Zgodnie z projektem rozporządzenia UE o Wspólnych Ramach Strategicznych, Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność, jedno z narzędzi skutecznego budowania kapitału społecznego, jest możliwy do zastosowania w nowym okresie programowania we wszystkich funduszach i na wszystkich obszarach interwencji. Niewdrożenie RLKS na Mazowszu i w innych polskich regionach postawi Polskę, w oczach europejskich polityków i administracji w pozycji kraju nieinnowacyjnego- outsidera unijnej polityki rozwoju. Będzie to nie tylko strata wizerunkowa, ale będzie także przekładać się na bardziej wymierne skutki wynikające z takiego postrzegania.

Dlatego postulujemy przeznaczenie 10 % EFS oraz 5 % EFRR na Mazowszu na realizację podejścia RKLS w ramach RPO (poprzez wyodrębnienie specjalnej osi tematycznej RKLS – lub poprzez inne równoważne rozwiązanie organizacyjne). Mazowieckie Lokalne Grupy Działania gotowe są do podjęcia wysiłku budowy wielofunduszowych LSR na obszarach możliwych do ich zastosowania i liczą na zrozumienie i uznanie postulatów wyrażonych w niniejszym stanowisku. Jednocześnie deklarujemy pełną gotowość do współpracy na każdym etapie, zarówno budowania podstaw wdrażania stosownych programów, jak i ich przyszłego wdrażania. Uważamy, że mimo odgórnych ograniczeń budżetu mazowieckiego RPO w nadchodzącej perspektywie finansowej 2014-2020, inwestycja w budowę społeczeństwa obywatelskiego da najwyższy zwrot z punktu widzenia interesu publicznego. Sama realizacja PROW 2014-2020 na Mazowszu nie wystarczy dla realizacji tego celu, potrzebujemy do tego celu podejścia wielofunduszowego z wykorzystaniem EFS i EFRR. Uważamy, że ta decyzja będzie ważnym testem jak poważnie podchodzimy w naszym województwie do włączania obywateli i ich organizacji w realizację Strategii Rozwoju Województwa.